

POSTANOWIENIE

Dnia 5 kwietnia 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Wrębiakowska-Marzec

w sprawie z powództwa S. R. i T. K.
przeciwko Straży Miejskiej w B.
o przywrócenie do pracy i wynagrodzenie,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 5 kwietnia 2017 r.,
skargi kasacyjnej powodów od wyroku Sądu Okręgowego w Ś.
z dnia 8 lutego 2016 r., sygn. akt VII Pa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Ś. wyrokiem z dnia 8 lutego 2016 r. oddalił apelację S. R. i T. K. od wyroku Sądu Rejonowego w D. z dnia 5 października 2015 r., którym oddalono ich powództwo przeciwko Straży Miejskiej w B. o przywrócenie do pracy i wynagrodzenie.

W skardze kasacyjnej powodowie zarzucili naruszenie przepisów prawa materialnego, a to art. 52 § 1 pkt 1 k.p. przez niewłaściwe zastosowanie wyrażające się w przyjęciu nietrafnej tezy, że opuszczenie przez powodów w dniu 1 maja 2015 r. około godz. 19.30 stanowiska pracy na OWW [...] w B. stanowiło ciężkie naruszenie podstawowych obowiązków pracowniczych, pomimo że z uwagi na stopień zawinienia powodów oraz stopień zagrożenia interesów pracodawcy, istotne naruszenie obowiązków pracowniczych nie kwalifikuje się jako ciężkie.

Mając powyższe na uwadze skarżący wnieśli o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi drugiej instancji.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania uzasadniono występowaniem istotnego zagadnienia prawnego dotyczącego wykładni pojęcia ciężkiego naruszenia obowiązków pracowniczych w rozumieniu art. 52 § 1 pkt 1 k.p. w zakresie: a) znamienia umyślności, a mianowicie, czy znamię to powinno być też odnoszone do skutku zachowania pracownika w postaci zagrożenia interesów pracodawcy; b) znamienia spowodowania zagrożenia interesów pracodawcy, a mianowicie, czy zagrożenie to powinno mieć charakter bezpośredni, konkretny, czy wystarczy tylko abstrakcyjne. Skarżący wskazali, że zachodzi również konieczność udzielenia odpowiedzi na pytania: czy każde obiektywnie nawet bezprawne oraz świadome zachowanie pracownika uzasadnia „wypowiedzenie przez pracodawcę umowy o pracę w trybie art. 52 § 1 pkt 1 k.p. oraz jakie okoliczności powinny zostać zbadane i w jaki sposób ocenione przez sąd orzekający dla przyjęcia takiego rodzaju bezprawności działania pracownika jako ciężkie naruszenie obowiązków pracowniczych” oraz jakie są przesłanki pozwalające na odróżnienie „zwykłego” naruszenia obowiązków pracowniczych od naruszenia, które należy kwalifikować jako ciężkie oraz jak wyznaczyć granicę pomiędzy wskazanymi pojęciami.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Przepis art. 398⁴ § 2 k.p.c. wymaga, aby wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania stanowił odrębny element pisma niezależny od przytoczenia podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia (art. 398⁴ § 1 pkt 2 k.p.c.). Uzasadnienie wniosku natomiast powinno nawiązywać do przesłanek przyjęcia skargi do rozpoznania określonych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. Zgodnie z tym przepisem Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli: 1) w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, 2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecnictwie sądów, 3) zachodzi nieważność postępowania lub 4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Spełnienie wymagania z art. 398⁴ § 2 k.p.c. powinno zatem przybrać formę wyodrębnionego wyводу prawnego, w którym

skarżący wskaże, jakie występujące w sprawie okoliczności pozwalają na uwzględnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jednocześnie uzasadni, dlaczego odpowiadają one ustawowemu katalogowi przesłanek.

Zagadnieniem prawnym jest zagadnienie, które wiąże się z określonym przepisem prawa materialnego lub procesowego lub uregulowaniem prawnym, których wyjaśnienie ma nie tylko znaczenie dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy, ale także dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw. Wskazanie zagadnienia prawnego uzasadniających wniosek o rozpoznanie skargi kasacyjnej powinno zatem nastąpić przez określenie przepisów prawa, w związku z którymi zostało sformułowane i wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Dopiero bowiem wówczas Sąd Najwyższy ma podstawę do oceny, czy przedstawione zagadnienie jest rzeczywiście zagadnieniem „prawnym” oraz czy jest to zagadnienie „istotne” (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002 nr 1, poz. 11; z dnia 13 sierpnia 2002 r., I PKN 649/01, OSNP 2004 nr 9, poz. 158; z dnia 14 lutego 2003 r., I PK 306/02, Wokanda 2004 nr 7-8, s. 51). Twierdzenie o występowaniu istotnego zagadnienia prawnego jest uzasadnione tylko wtedy, kiedy po pierwsze - przedstawiony problem prawny nie został jeszcze rozstrzygnięty przez Sąd Najwyższy lub kiedy istnieją rozbieżne poglądy w tym zakresie, wynikające z odmiennej wykładni przepisów konstruujących to zagadnienie (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 marca 2010 r., II UK 400/09, LEX nr 577468) oraz po drugie - jego wyjaśnienie ma znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy w ustalonym stanie faktycznym (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 stycznia 2009 r., II PK 248/09, LEX nr 736732). Z kolei odwołanie się do przesłanki potrzeby wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów wymaga wykazania, że określony przepis prawa, mimo że budzi poważne wątpliwości (ze wskazaniem, na czym te poważne wątpliwości polegają), nie doczekał się wykładni, bądź że jego niejednolita wykładnia wywołuje rozbieżności w orzecznictwie sądów, które należy przytoczyć (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002 nr 12, poz. 151 i z dnia 15 października 2002 r., II CZ 102/02, niepublikowane). Nie istnieje potrzeba wykładni przepisów prawa, jeżeli Sąd Najwyższy wyraził swój

pogląd we wcześniejszym orzecznictwie, a nie zachodzą okoliczności uzasadniające zmianę tego poglądu. Ponadto rozstrzygnięcie wątpliwości interpretacyjnych nie może się sprowadzać do odpowiedzi na zarzuty skarżącego skierowane pod adresem zaskarżonego orzeczenia ani też do odpowiedzi na wątpliwości skarżącego, które można wyjaśnić za pomocą obowiązujących reguł wykładni bądź w drodze prostego zastosowania przepisów (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego dnia 16 stycznia 2003 r., I PK 230/02, OSNP-wkładka 2003 nr 13, poz. 5).

Skarżący nie wykazują występowania tak rozumianej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że wypełnienie obowiązku przedstawienia okoliczności uzasadniających przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na występujące w sprawie zagadnienia prawne nie może być zastąpione przez ograniczenie się do sformułowania samych pytań, jak czynią to skarżący, ale konieczne jest przeprowadzenie pogłębionego wyводу prawnego w zakresie wykazania, jak przepis (przepisy) konstruuje to zagadnienie powinny być rozumiane (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 20 września 2011 r., I PK 52/11, LEX nr 1212045; z dnia 26 stycznia 2012 r., I PK 124/11, LEX nr 1215465; z dnia 15 lutego 2012 r., I PK 130/11, LEX nr 1215258; z dnia 19 marca 2012 r., II PK 293/11, LEX nr 1214577; z dnia 29 stycznia 2014 r., II UK 451/13, LEX nr 1486974). Skarżący wymaganiu temu nie sprostali, a rzeczą Sądu Najwyższego na etapie przedsądu nie jest poszukiwanie okoliczności uzasadniających przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w podstawach kasacyjnych lub ich uzasadnieniu i formułowanie za skarżących prawidłowych wniosków w tym zakresie.

Niezależnie od tego należy stwierdzić, że formułowane przez skarżących wątpliwości były już przedmiotem rozważań Sądu Najwyższego, który wielokrotnie wyjaśniał, że po pierwsze - w pojęciu ciężkiego naruszenia podstawowych obowiązków pracowniczych mieszczą się trzy elementy, które muszą występować łącznie: bezprawność zachowania pracownika (naruszenie podstawowego obowiązku pracowniczego), naruszenie albo zagrożenie interesów pracodawcy oraz zawinienie obejmujące winę umyślną lub rażące niedbalstwo; po drugie -

sama bezprawność zachowania pracownika nie wystarcza do przypisania naruszeniu obowiązku pracowniczego charakteru ciężkiego, gdyż do spełnienia tego warunku niezbędny jest znaczny stopień nasilenia złej woli pracownika w postaci winy umyślnej (pracownik przez swoje zachowanie chce wyrządzić szkodę pracodawcy lub zagrozić jego interesom, albo co najmniej na to się godzi) lub rażącego niedbalstwa (wyjątkowo lekceważący stosunek pracownika do obowiązków); po trzecie - uzasadnioną przyczynę rozwiązania umowy o pracę bez wypowiedzenia może stanowić zawinione i bezprawne zachowanie pracownika wyrażające się w całkowitym ignorowaniu przez niego następstw tego zachowania, które mogą polegać na samym zagrożeniu interesów pracodawcy; po czwarte - o ciężkim naruszeniu przez pracownika obowiązków pracowniczych wnioskuje się na podstawie całokształtu okoliczności związanych z jego zachowaniem (por. wyroki z dnia 9 lipca 2009 r., II PK 46/09, Monitor Prawa Pracy 2010 nr 3, s. 136; z dnia 6 lipca 2011 r., II PK 13/11, Monitor Prawa Pracy 2011 nr 10, s. 539; z dnia 24 lutego 2012 r., II PK 143/11, LEX nr 1217883; z dnia 9 lutego 2016 r., II PK 330/14, LEX nr 2046359; z dnia 22 marca 2016 r., I PK 94/15, LEX nr 2051470; z dnia 14 czerwca 2016 r., II PK 135/15, Monitor Prawa Pracy 2016 nr 9, s. 481; z dnia 18 października 2016 r., I PK 242/15, LEX nr 2174066 i powołane w nich wcześniejsze orzecznictwo).

Z tych względów na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.